

ผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง :
เบาหวาน ความดันฯ และไตเรื้อรัง
(ตุลาคม 2564 – พฤษภาคม 2565)

นายแพทย์ณัฐวุฒิ มาสาซ้าย
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงใหม่

เป้าหมาย
(Goals)

- ประชาชนรู้ตัวเลข รู้ความเสี่ยง รู้สถานะตนเอง (Know your number Know your risk Know your status) และสามารถจัดการตนเอง (Self management) เพื่อลดความเสี่ยง ลดโรค DM&HT และป้องกันภาวะแทรกซ้อน

End Goal

- อัตราตายก่อนวัยอันควร อายุระหว่าง 30-70 ปี จากโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน และโรคปอดเรื้อรัง ลดลง 25% ในปี 2568 (257.29 ต่อประชากรแสนคน)

Outcome

- ร้อยละของการคัดกรอง DM และ HT ในประชาชนอายุ 35 – 59 ปี (เป้าหมายร้อยละ 80)
- ร้อยละการตรวจติดตามกลุ่มสงสัยป่วย DM HT (เป้าหมายร้อยละ 80)
- ร้อยละผู้ป่วย DM ที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี (เป้าหมายร้อยละ 40) ร้อยละผู้ป่วย HT ที่ควบคุมความดันได้ดี (เป้าหมายร้อยละ 60)

การติดตามผลการปฏิบัติงาน (Small Success) ปีงบประมาณ 2565

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
❖ ประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง > ร้อยละ 30 ❖ ข้อตกลงขับเคลื่อนการดำเนินงานเฝ้าระวังและการดำเนินงานลดการบริโภคเกลือและโซเดียมจังหวัด	❖ ประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง > ร้อยละ 70 ❖ การตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคเบาหวาน > ร้อยละ 40 ❖ การตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคความดันโลหิตสูง > ร้อยละ 60 ❖ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี > ร้อยละ 20 ❖ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี > ร้อยละ 20 ❖ รายงานสถานการณ์เฝ้าระวังการบริโภคเกลือและโซเดียมระดับจังหวัด ❖ ผลการสำรวจความตระหนักความเล็งการบริโภคเกลือและโซเดียม	❖ ประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง > ร้อยละ 80 ❖ การตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคเบาหวาน > ร้อยละ 60 ❖ การตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคความดันโลหิตสูง > ร้อยละ 70 ❖ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี > ร้อยละ 30 ❖ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี > ร้อยละ 40	❖ ประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง > ร้อยละ 90 ❖ การตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคเบาหวาน และการตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคความดันโลหิตสูง > ร้อยละ 80 ❖ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี > ร้อยละ 40 ❖ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี > ร้อยละ 60

การดำเนินงานคัดกรองโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง
จังหวัดมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2565

- ไตรมาส 1 \geq 30%
- ไตรมาส 2 \geq 70%
- ไตรมาส 3 \geq 80%

ประชากร 35 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรอง และเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน จังหวัดมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2565

ประชากรอายุ 35 ปีขึ้นไป ยังไม่ป่วยDM = 340,912 คน
เป้าหมาย ปี 65 = 90%

คัดกรอง DM
305,681 คน
(89.67%)

กลุ่มปกติ
273842 คน
(89.58%)

กลุ่มเสี่ยง
24,417 คน
(7.99%)

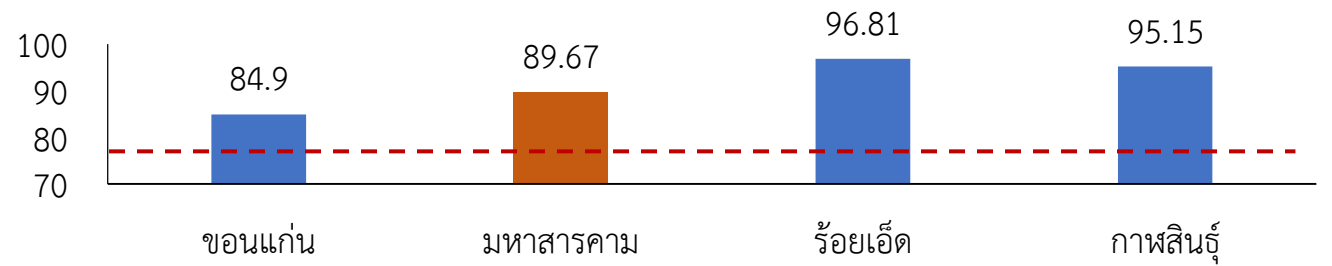
สงสัยป่วย
3,193 คน
(1.04%)

ได้รับการตรวจติดตาม
(เป้าหมาย ≥ 80%)

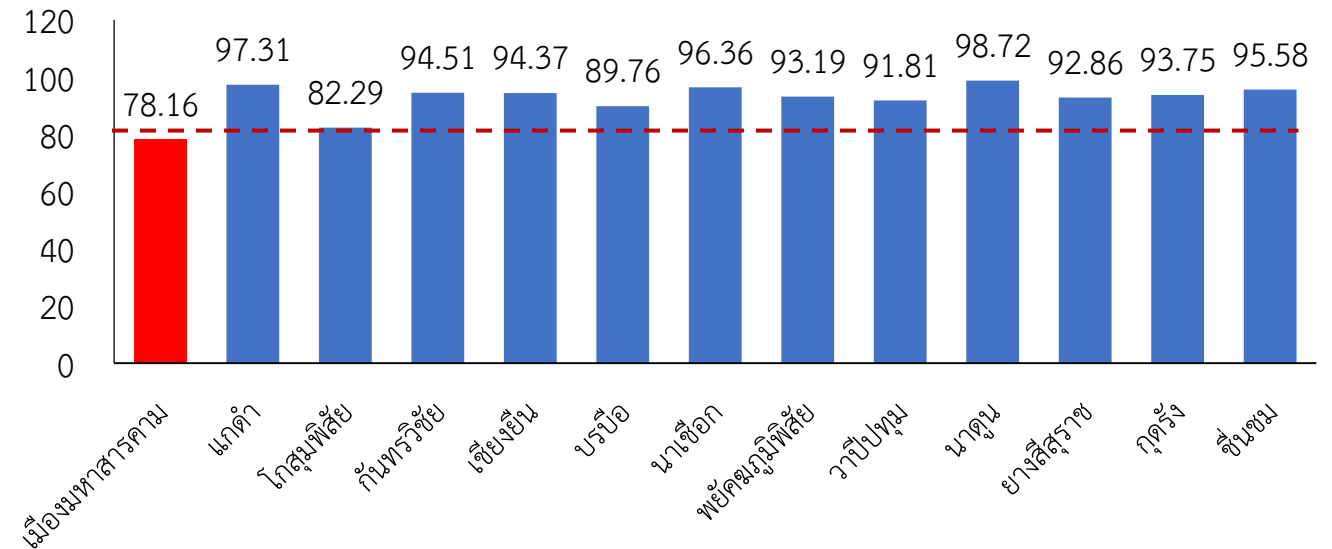
1,656 คน (52.00%)

DM รายใหม่จากกลุ่มสงสัยป่วย 375 คน (22.64%)

ประชากร 35 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรอง และเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน
เปรียบเทียบเขตสุขภาพที่ 7 ปี 2565

ประชากร 35 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรอง และเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน
แยกรายอำเภอ ปี 2565 (เกณฑ์ไตรมาส 3 ≥ 80%)

ประชากร 35 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรอง และเสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูง จังหวัดมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2565

ประชากรอายุ 35 ปีขึ้นไป ยังไม่ป่วย HT = 318,050 คน
เป้าหมาย ปี 65 = 90%

คัดกรอง HT
286,209 คน
(89.99%)

กลุ่มเสี่ยง
29,556 คน
(10.33%)

กลุ่มปกติ
239,408 คน
(83.65%)

สงสัยป่วย
15,412 คน
(5.38%)

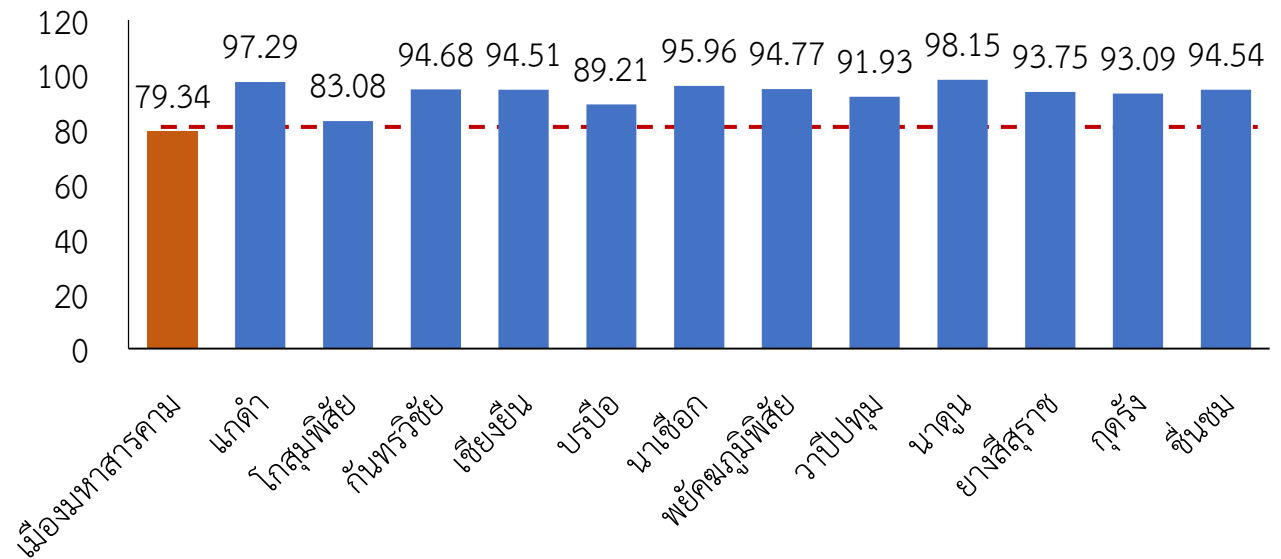
ได้รับการตรวจติดตาม
(เป้าหมาย ≥ 80)
Home BP = 13,010 คน
(84.41%)

HT รายใหม่จากกลุ่มเสี่ยง 331 คน (2.54%)

ประชากร 35 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรอง และเสี่ยงต่อโรคความดันฯ เปรียบเทียบเขตสุขภาพที่ 7 ปี 2565

ประชากร 35 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรอง และเสี่ยงต่อโรคความดันฯ แยกรายอำเภอ ปี 2565 (เกณฑ์ไตรมาส 3 $\geq 80\%$)

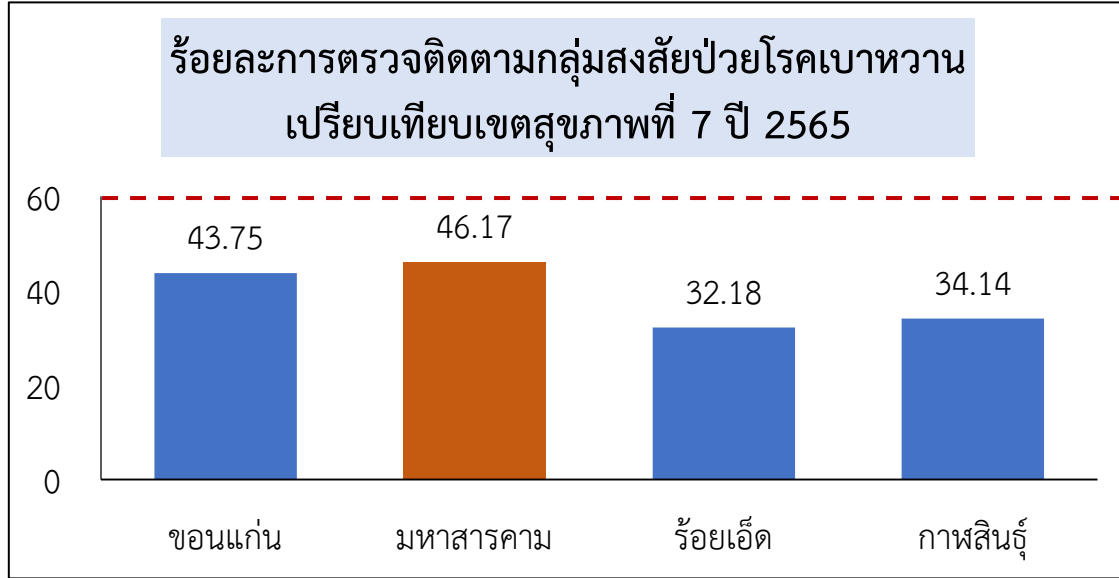
ผลการดำเนินงานตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยเบาหวาน
ความดันโลหิตสูง จังหวัดมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2565

□ ไตรมาส 3

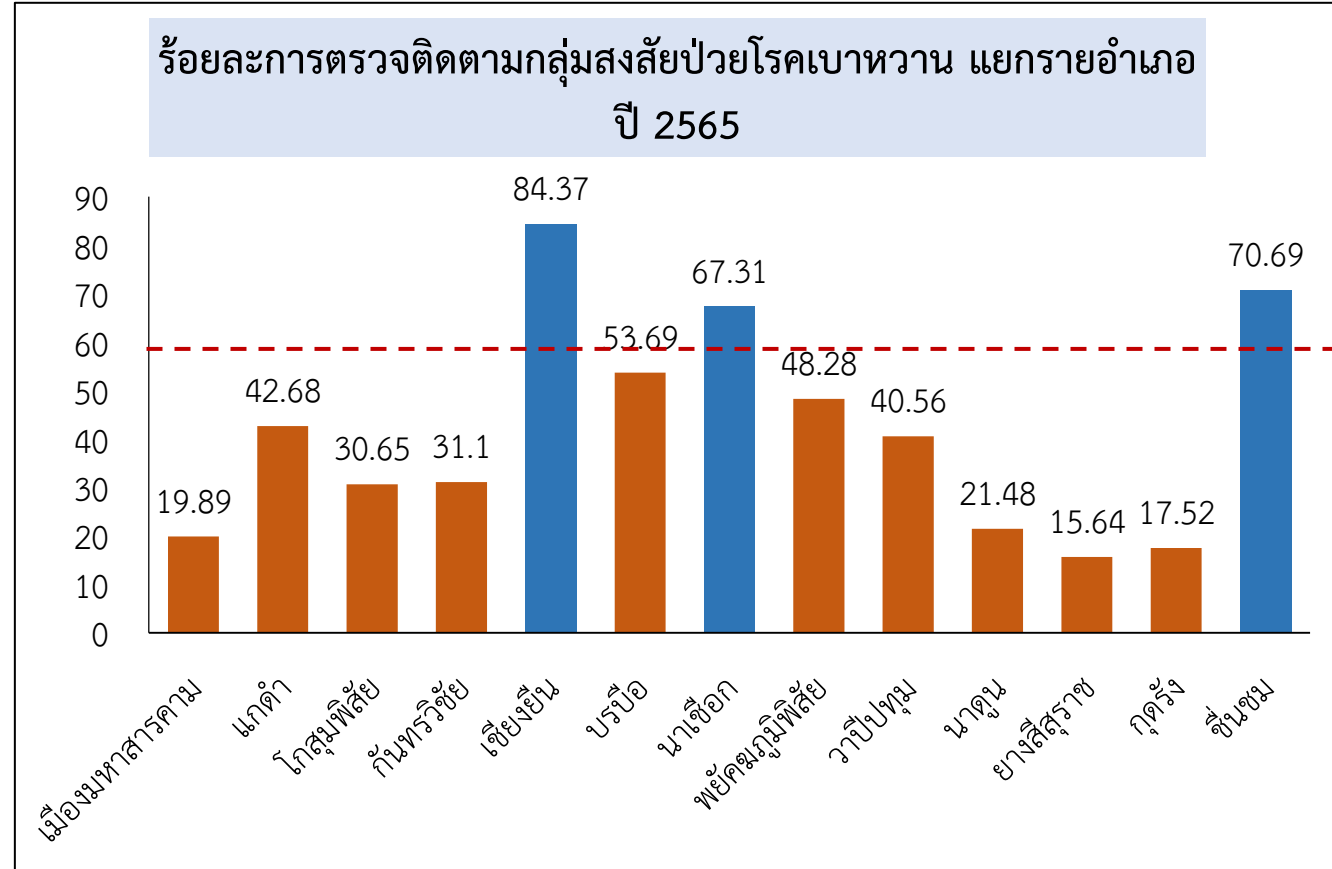
- ตรวจติดตามกลุ่มสงสัยป่วย DM \geq 60%
- ตรวจติดตามกลุ่มสงสัยป่วย HT \geq 70%

ร้อยละการตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคเบาหวาน จังหวัดมหาสารคาม

เป้าหมายไตรมาส 3 = 60 % (เป้าหมายปี 65 ≥ 80%)

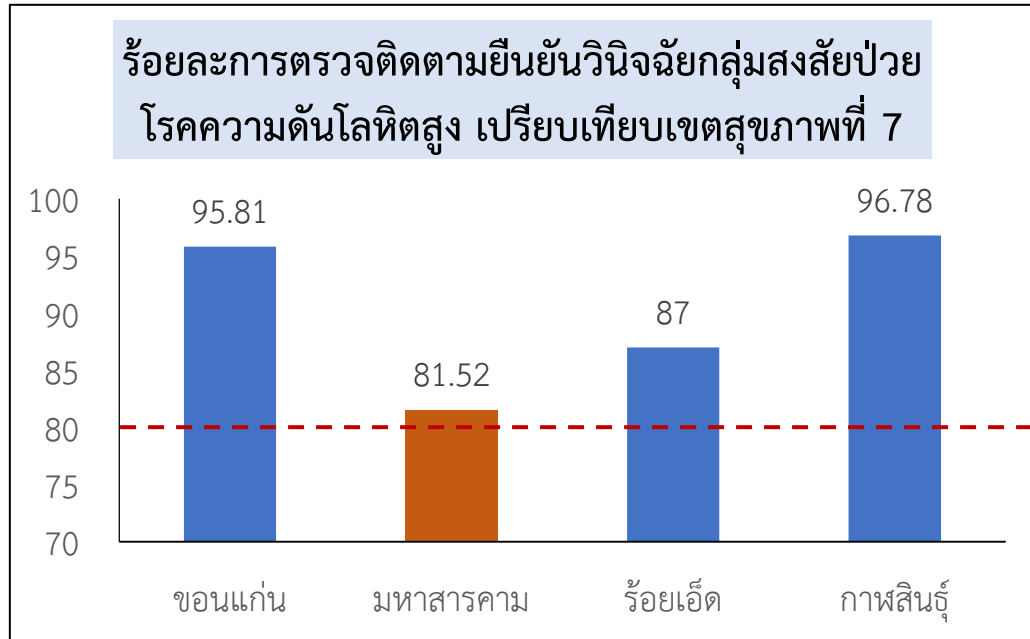

HDC วันที่ 30 พ.ค. 65

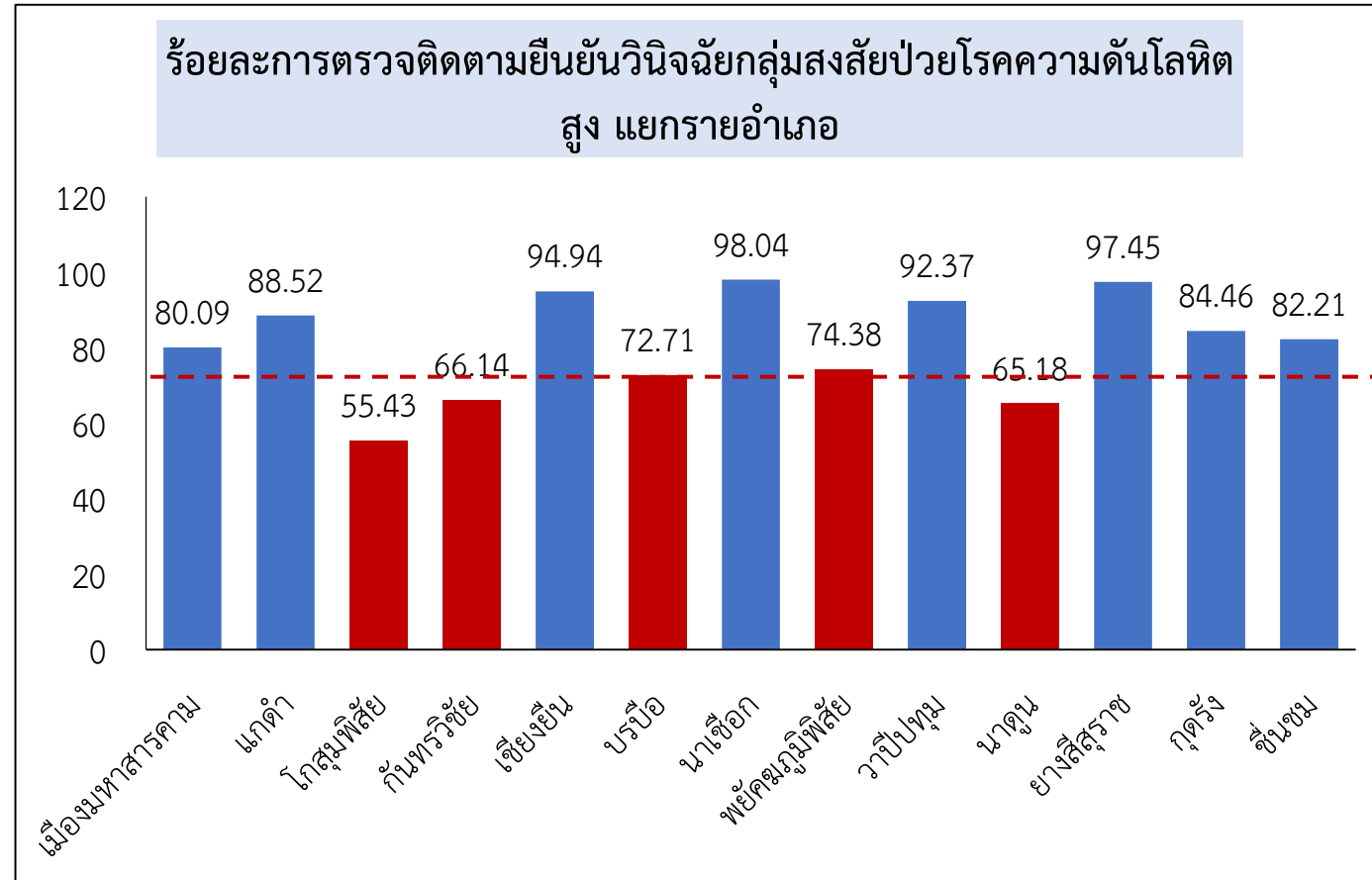

การตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วย!!!
กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปต้องได้รับการตรวจติดตามทุกราย

ร้อยละการตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วยโรคความดันโลหิตสูง เป้าหมายไตรมาส 3 = 70 (เป้าหมายปีงบประมาณ 65 ≥ 80%)

HDC วันที่ 30 พ.ค. 65

การตรวจติดตามยืนยันวินิจฉัยกลุ่มสงสัยป่วย!!!

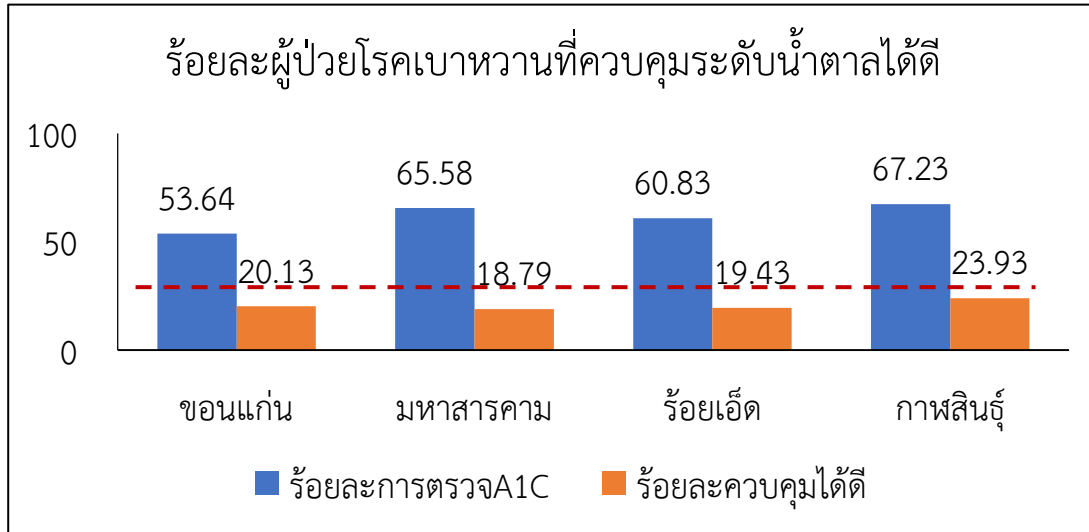
กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปต้องได้รับการตรวจติดตามทุกราย

โรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูงที่สามารถควบคุมได้

☐ ไตรมาส 3

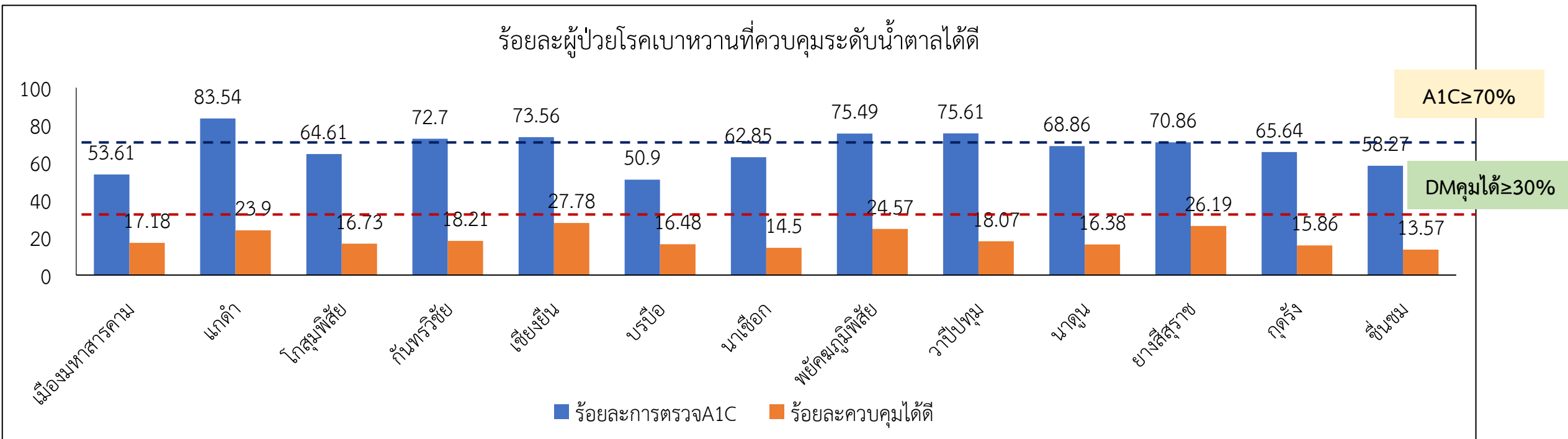
- DM Control \geq 30%
- HT Control \geq 40%

ร้อยละผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี เกณฑ์ไตรมาส3 $\geq 30\%$

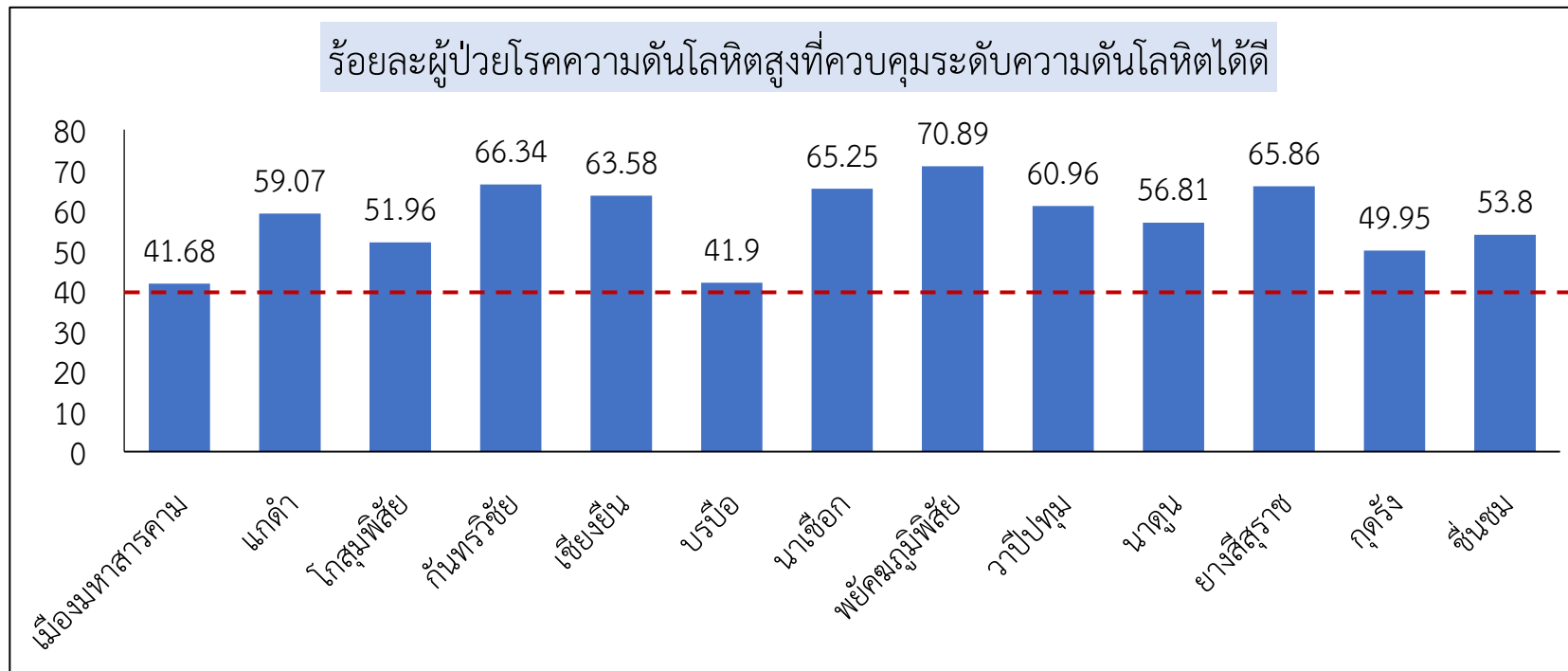
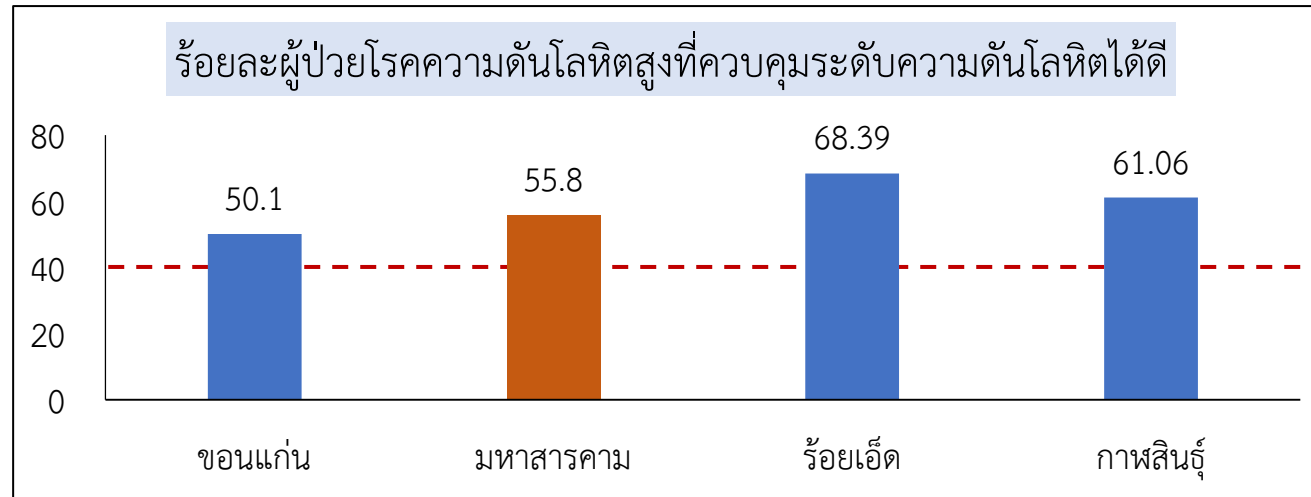

เป้าหมายในการดำเนินงาน ปี 65 : ผู้ป่วยเบาหวานทั้งหมด 60,066 คน

- ❖ ผู้ป่วยเบาหวานต้องได้รับการตรวจ A1C $\geq 70\%$
- ❖ ผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี เกณฑ์ไตรมาส3 $\geq 30\%$ (เป้าหมาย ปี 65 = 40%)

ร้อยละผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี เกณฑ์ไตรมาส3 $\geq 40\%$

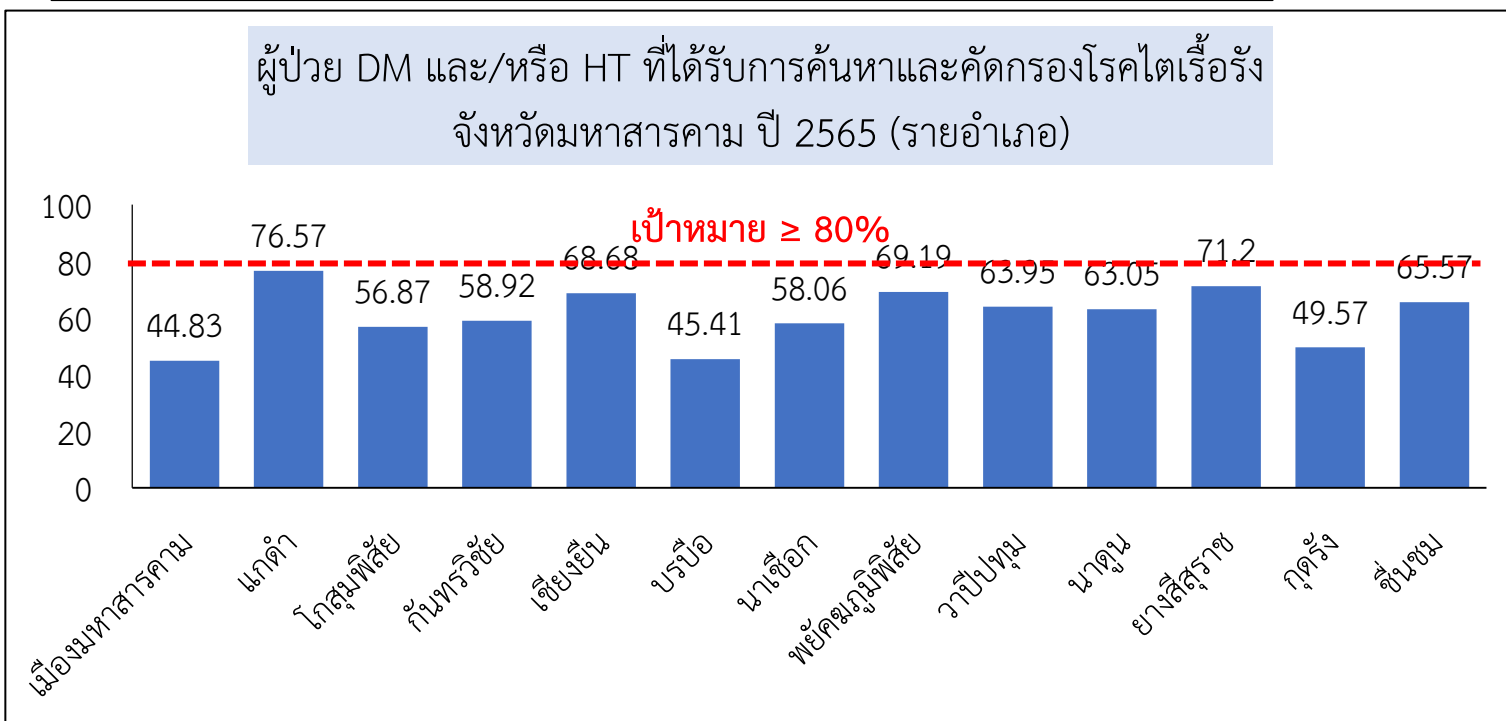

โรคไตเรื้อรัง

- คัดกรองภาวะแทรกซ้อนทางไต $\geq 80\%$
- ผู้ป่วย CKD มีอัตราการลดลงของ eGFR $< 5 \text{ mL/min/1.73m}^2/\text{yr} \geq 66\%$

ผู้ป่วย DM และ/หรือ HT ที่ได้รับการค้นหาและคัดกรองโรคไตเรื้อรัง จังหวัดมหาสารคาม ประจำปี 2565

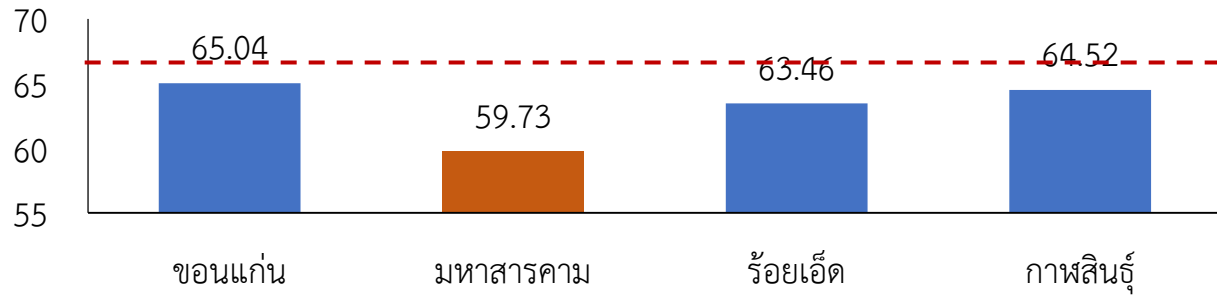
(เป้าหมายปี 65 ≥ 80%)

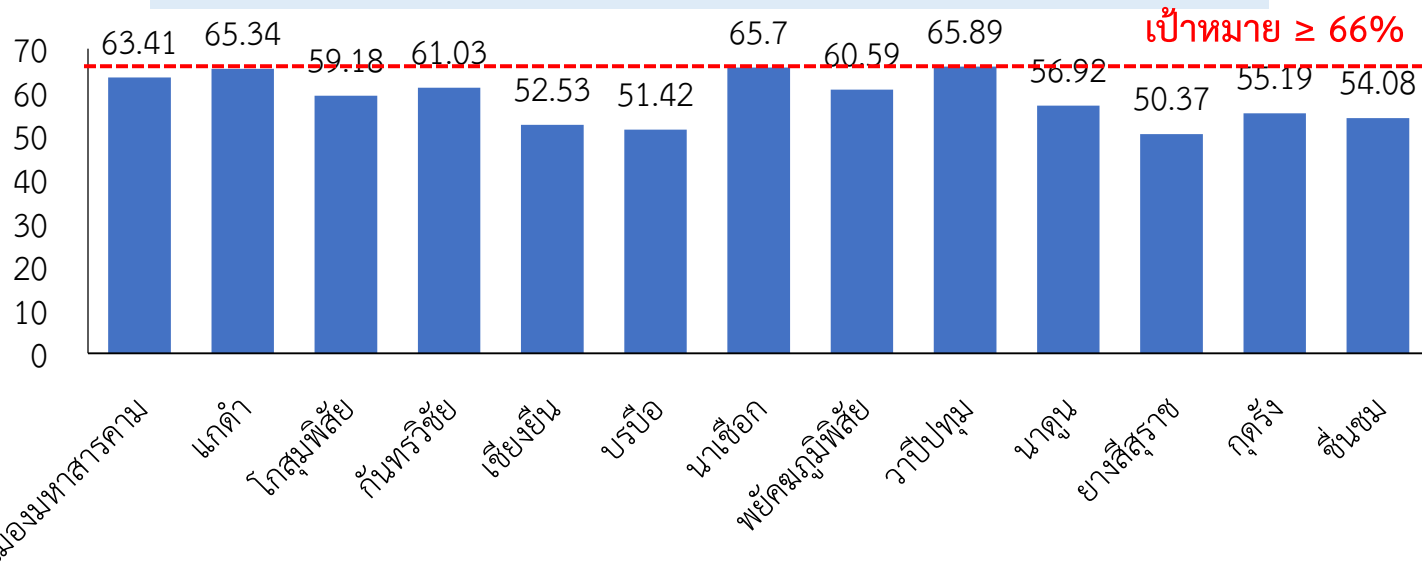
อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ
เมือง	14,288	6,405	44.83
แกดำ	2,138	1,637	76.57
โกสุมพิสัย	11,163	6,348	56.87
กันทรวิชัย	4,189	2,468	58.92
เชียงยืน	5,320	3,654	68.68
บรบือ	5,952	2,703	45.41
นาเชือก	5,455	3,167	58.06
พยัคฆภูมิพิสัย	7,602	5,260	69.19
วาปีปทุม	5,944	3,801	63.95
นาคูน	2,195	1,384	63.05
ยางสีสุราช	3,493	2,487	71.2
กุตุรง	2,572	1,275	49.57
ชื่นชม	1,923	1,261	65.57
รวม	14,288	6,405	44.83

อัตราการลดลงของ eGFR < 5 ml/min/1.73 m²/yr จังหวัดมหาสารคาม (เป้าหมายปี 65 ≥ 66%)

อัตราการลดลงของ eGFR < 5 ml/min/1.73 m²/yr
เปรียบเทียบเขตสุขภาพที่ 7 ปี 2565

อัตราการลดลงของ eGFR < 5 ml/min/1.73 m²/yr จังหวัดมหาสารคาม
ปี 2565 (รายอำเภอ)

อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ
เมืองมหาสารคาม	1,558	988	63.41
แกดำ	326	213	65.34
โกสุมพิสัย	632	374	59.18
กันทรวิชัย	775	473	61.03
เสิงสาง	651	342	52.53
บรบือ	774	398	51.42
นาเชือก	242	159	65.7
พยัคฆภูมิพิสัย	817	495	60.59
วาปีปทุม	1,123	740	65.89
นาดูน	390	222	56.92
ยางสีสุราช	272	137	50.37
กุดรัง	270	149	55.19
ชื่นชม	233	126	54.08
รวม	8,063	4,816	59.73

กิจกรรม/โครงการที่กำลังดำเนินงาน

- การขับเคลื่อนการดำเนินงานเฝ้าระวังและลดการบริโภคเกลือและโซเดียมระดับจังหวัด พ.ศ. 2565
- การจัดตั้งสถานีสุขภาพ (Health Station)
- การขยายเครือข่ายหน่วยบริการบำบัดทดแทนไต จังหวัดมหาสารคาม
- ประเมินรับรองผลการดำเนินงาน NCD Clinic Plus ปี 2565

การลงนามบันทึกความเข้าใจ

“ขับเคลื่อนการดำเนินงานเฝ้าระวังลดการบริโภคเกลือและโซเดียม

อำเภอที่ดำเนินการแล้ว	วันที่ลงนาม MOU	อำเภอที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	แผนกำหนดลงนาม MOU
โกสุมพิสัย	24 มกราคม 2565	วาปีปทุม	2 มิถุนายน 2565
กันทรวิชัย	3 กุมภาพันธ์ 2565	เมือง	อยู่ระหว่างดำเนินการ
บรบือ	18 กุมภาพันธ์ 2565	ชื่นชม	อยู่ระหว่างดำเนินการ
แกดำ	1 มีนาคม 2565	เขียงยืน	อยู่ระหว่างดำเนินการ
ยางสีสุราช	22 มีนาคม 2565	พยัคฆภูมิพิสัย	อยู่ระหว่างดำเนินการ
นาเชือก	30 มีนาคม 2565		
นาดูน	31 มีนาคม 2565		
กุดรัง	2 พฤษภาคม 2565		

ผลการดำเนินงานสำรวจปริมาณเกลือและโซเดียมในอาหาร จำนวน 5,418 ตัวอย่าง

- อาหารปรุงเองที่บ้าน จำนวน 4,078 ตัวอย่าง
- ปรุงนอกบ้าน จำนวน 259 ตัวอย่าง
- ซื้อสำเร็จ จำนวน 1,081 ตัวอย่าง

(ผลการวิเคราะห์ปริมาณโซเดียมอยู่ระหว่างดำเนินการ)

การจัดตั้งสถานีสุขภาพ (Health Station)

วัตถุประสงค์ คือ ให้ประชาชนรู้ตัวเลข รู้ความเสี่ยงสุขภาพตนเอง

เป้าหมาย คือ สถานีสุขภาพ (Health Station) 1 แห่ง/สถานบริการสาธารณสุข

สถานีสุขภาพนำร่อง ได้แก่ ชุมชนบ้านโนนแสง หมู่ 2 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย (ได้รับงบประมาณ

สนับสนุนการดำเนินงานจากกองทุนโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค จำนวน 30,000 บาท) จะเริ่มดำเนินการระหว่าง มิถุนายน – กันยายน 2565

KNOW YOUR NUMBERS

ประชาชนรู้ตัวเลขที่บ่งชี้สุขภาพและทราบระดับความเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ของตนเอง

น้ำหนัก

BMI

<23 kg./m²

รอบเอว

<ส่วนสูง/2

ระดับความดันโลหิต

<120/80
mmHg

ระดับน้ำตาลในเลือด

<100 mg/dl

ลด ละ เลิก

สุมนหรี
เครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์

สุขภาพ

จิต
ไม่ซึมเศร้า

KNOW YOUR RISK

Overweight (BMI ≥ 23) , Obesity (BMI>25)

Thai CV Risk Score App

Diabetes risk score

Health station

การขยายเครือข่ายหน่วยบริการบำบัดทดแทนไต จังหวัดมหาสารคาม

เป้าหมายการขยาย ปี 65-66

ดำเนินการแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการ
ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) รพ.พยัคฆภูมิพิสัย และ รพ.เชียงยืน	ศูนย์บริการล้างไตผ่านทางช่องท้อง (CAPD) 1 แห่ง (เป้าหมาย SP เขต) คือ โรงพยาบาลวาปีปทุม
	ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) (เอกชน) จำนวน 2 แห่ง ในอำเภอเมืองมหาสารคาม ได้แก่ บริษัทเอสพีเมดแคร์จำกัด และคลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรมเอ็มดี

กำหนดการออกประเมินรับรองผลการดำเนินงาน NCD Clinic Plus ปี 2565

ระหว่างวันที่ ๒๓ มิถุนายน – ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕			
ลำดับ	วัน/เดือน/ปี	ช่วงเวลา	เครือข่ายบริการสุขภาพ
๑	๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	เมือง
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	เขียงยืน
๒	๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	พัยคฆภูมิพิสัย
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	
๓	๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	-
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	บรบือ
๔	๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	ยางสีสุราช
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	นาคูน
๕	๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	แกดำ
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	วาปีปทุม
๖	๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	ชื่นชม
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	-
๗	๔ สิงหาคม ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	นาเชือก
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	กุดรัง
๘	๕ สิงหาคม ๒๕๖๕	๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	กันทรวิชัย
		๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	โกสุมพิสัย

THANK YOU